

CORUPȚIA ÎN NOUL COD PENAL

Exemple de erori și recomandări de corectare a acestora

Corupția este una din cele mai mari provocări ale epocii noastre, o provocare ce trebuie și poate fi înfruntată. Corupția¹ reprezintă folosirea abuzivă a puterii încredințate, fie în sectorul public, fie în cel privat, în scopul satisfacerii unor interese personale sau de grup.

Aceasta prezintă un grad sporit de pericolozitate socială, cu profunde consecințe negative asupra întregului sistem social și constituie un barometru care măsoară starea de legalitate și de moralitate a unei societăți. Pericolozitatea deosebită, amploarea și dimensiunile de manifestare, precum și consecințele nefaste asupra întregii societăți impun cu necesitate definirea clară a actelor de corupție și stabilirea unor măsuri eficiente pentru prevenirea și combaterea ei.

Corupția poate apărea acolo unde există o combinație între „ocazie” și „tentație”. Ea poate fi inițiată de oricare dintre părți: oferirea de mită unui oficial, sau cererea unei plăți necuvenite de către un oficial. Prin urmare strategiile trebuie să aibă în vedere ambele elemente și să urmărească transformarea corupției într-o întreprindere cu “risc maxim” și “profit minim”, prin micșorarea numărului ocaziilor, printr-o reformă sistematică și folosirea unor mecanisme de prevenire, constrângere și mărire a gradului de responsabilitate.

În România, corupția tinde să devină un fenomen organizat, specializat și profesionalizat, apărând sub forma unei rețele formate din organizații și persoane fizice, care prin diferite mijloace ajung să corupă factorii de decizie până la cele mai înalte nivele ale politicului, legislativului, justiției și administrației.

¹ Definiția Transparency International, preluată de Convenția ONU împotriva corupției

Studiile și sondajele realizate în ultimii ani au arătat că românii sunt preocupați în mod real de fenomenul infracțional și de corupție în special. Barometrul Global al Corupției² lansat de Transparency International în anul 2007 arăta că unul din trei români a dat mită în ultimele 12 luni, spre deosebire de anul anterior, când numai unul din cinci români săvârșise aceeași faptă. 33% din aceeași respondenți apreciau că în următorii 3 ani corupția va crește, și 27% că aceasta va rămâne la fel.

Un alt studiu realizat în 2007 în cadrul proiectului „Campanie națională anticorupție: Nu da șpagă!” arăta că faptele de corupție reprezintă una din principalele probleme cu care cetățenii consideră că se confruntă România, plansându-le pe locul cinci în ierarhie.

Un studiu³ recent lansat de INSOMAR la mijlocul lunii martie vine să confirme rezultatele certetărilor amintite anterior și arăta că și în anul 2009 infracționalitatea se menține pe locul cinci, în fruntea clasamentului celor mai îngrijorătoare probleme. Același studiu arată că în contextul economic și social actual populația apreciază că numărul infracțiunilor este în continuă creștere și că această tendință se va menține și în următoarele luni.

Toate aceste date, care ar fi trebuit să fundamenteze o nouă politică penală, par să fie disprețuite atunci când valori sociale fundamentale sunt ignorate de proiectul noului Cod Penal și când pedepsele aplicabile pentru vătămarea acestora sunt reduse. O astfel de abordare este în total dezacord cu climatul social actual și contrazice orice regulă elementară de elaborare a documentelor de politică sancționatorie.

Corupția are efect negativ cert asupra drepturilor și libertăților cetățenilor și este sursa principală a sărăciei și subdezvoltării. Ea afectează în mod substanțial resursele publice și deturbează instituțiile statului de la misiunea lor.

Cu toate acestea modul în care a fost gândit și elaborat noul Cod penal, în ansamblul său, are ca efect nesancționarea efectivă a faptelor de corupție. Textul viitorului cod

² http://www.transparency.org.ro/politici_si_studii/indici/bgc/2007/grafice.pdf

³ http://www.insomar.ro/documente/alte_cercetari/2009_03_siguranta_cetateanului_rezultatele_cercetarii.pdf

prevede că pentru astfel de fapte este posibilă suspendarea executării pedepselor. De asemenea, prescripția răspunderii penale pentru aceste fapte este mai rapidă, iar pedepsele aplicabile sunt mai mici.

Prin modul defectuos de redactare a părții generale se ajunge la dezincriminarea celei mai mari părți a faptelor de corupție deja săvârșite și, ca atare, la o amnistie parțială indirectă a actelor de corupție care au măcinat și afectat grav sistemul social și dezvoltarea României.

Având în vedere deficiențele constatate în modul de elaborare și redactare a textelor legale care incriminează faptele de corupție, Transparency International România a elaborat un set de exemple de erori, precum și sugestii menite să asigure corectarea acestora și elaborarea unui text legal neechivoc, clar și eficient (Anexa 1).

Transparency International România solicită Parlamentului României să ia act de aceste recomandări și să modifice în consecință Titlul V - Infrațiuni de corupție și de serviciu din proiectul de Cod penal, astfel încât textul final al acestui act normativ să poată produce efecte juridice care să contribuie la limitarea fenomenului infracțional și la stoparea corupției.

Listă exemplificativă a unor erori din Proiectul de cod penal

Partea generală

	Textul inițial	Varianta adoptată	Propuneri
Art. 15 Trăsăturile esențiale ale infracțiunii	(1) Infracțiunea este fapta prevăzută de legea penală, nejustificată și imputabilă persoanei care a săvârșit-o. (2) Infracțiunea este singurul temei al răspunderii penale.	(1) Infracțiunea este fapta prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție, nejustificată și imputabilă persoanei care a săvârșit-o. (2) Infracțiunea este singurul temei al răspunderii penale.	Se propune unificarea textului de la art. 15, alin.1, prin înlăturarea art. 17 alin. 6 și adăugarea vinovăției ca trăsătură a infracțiunii: "Este fapta prevăzută de legea penală săvârșită cu vinovăție". În Art.15, alin1 („Infracțiunea este fapta prevăzută de legea penală, nejustificată și imputabilă”) definiția conține termeni neexplicați, nedefiniți respectiv <i>nejustificat și imputabil</i> astfel ca textul este neclar, confuz, și în plus este incomplet căci vinovăția este și ea recunoscută ca trăsătură a infracțiunii în art. 17 alin 6 al proiectului de Cod Penal.
Art. 175 Funcționar	(1) „Funcționar” este persoana care exercită, permanent sau temporar, atribuții care îi permit să ia decizii, să participe la luarea deciziilor sau să influențeze luarea acestora în cadrul unei persoane		Art. 175. Prin "funcționar public" se înțelege orice persoană care exercită permanent sau temporar, cu orice titlu, indiferent cum a fost investită, o însărcinare de orice natură, retribuită sau nu, în serviciul unei

Textul inițial	Varianta adoptată	Propuneri
<p>juridice care desfășoară o activitate ce nu poate face obiectul domeniului privat.</p> <p>(2) De asemenea, este considerat funcționar în sensul legii penale persoana care exercită o activitate pentru care a fost investit de o autoritate publică și care este supusă controlului acesteia.</p>		<p>unități dintre cele la care se referă art. 145.</p> <p>Prin "funcționar" se înțelege persoana menționată în alin. 1, precum și orice salariat care exercită o însărcinare în serviciul unei alte persoane juridice decât cele prevăzute în acel alineat</p>

Partea specială

TITLUL V

INFRAȚIUNI DE CORUPȚIE ȘI DE SERVICIU

CAPITOLUL I INFRAȚIUNI DE CORUPȚIE

Textul inițial	Varianta adoptată	Propuneri
----------------	-------------------	-----------

	Textul inițial	Varianta adoptată	Propuneri
Art. 288 - luarea de mită	<p>(1) Fapta funcționarului care, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, pretinde ori primește bani sau alte foloase care nu i se cuvin, ori acceptă promisiunea unor astfel de foloase, în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu, sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică sau de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta.</p> <p>(2) Fapta prevăzută în alin. (1) săvârșită de una dintre persoanele arătate în art. 175 alin. (2) constituie infracțiune numai când este comisă în legătură cu neîndeplinirea, întârzierea îndeplinirii unui act privitor la îndatoririle sale legale sau în legătură cu efectuarea unui act contrar acestor îndatoriri.</p> <p>(3) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) a fost săvârșită de o altă persoană decât cele arătate în art. 175, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.</p> <p>(4) Bani, valorile sau orice alte bunuri primite sunt supuse confiscării, potrivit art.112.</p>		<p>Se propune menținerea modalităților juridice din actualul Cod Penal pentru infracțiune și</p> <p>creșterea limitelor pedepselor, respectiv închisoarea închisoare de la 4 la 12 ani și interzicerea unor drepturi</p> <p>In proiectul de cod penal se dezincriminează nerespingerea promisiunii de bani sau alte foloase, care nu i se cuvin (o acceptare a promisiunii în mod tacit, iar pentru infracțiunile pentru persoanele de la 175 (2) din Proiectul de cod penal numai in în legătură cu neîndeplinirea, întârzierea îndeplinirii unui act privitor la îndatoririle legale sau în legătură cu efectuarea unui act contrar acestor îndatoriri legale ;</p> <p>(3)Dacă fapta a fost săvârșită în legătură cu o altă persoană decât cele arătate în art. 175, limitele speciale ale pedepsei se reduc cu o treime (pentru a mentine caracterul unitar al reglementarii saub aspectul frac'iunii cu care se reduce pedeapsa)</p>

Art. Darea de mită	289	(1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, în condițiile arătate în art. 288, se pedepsesc cu închisoare de la unu la 5 ani.	(4) Banii, valorile sau orice alte bunuri primite sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.	Se propune și menținerea modalităților din actualul Cod Penal pentru luare de mită
		(2) Dacă fapta a fost săvârșită în legătură cu o altă persoană decât cele arătate în art. 175, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.	1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, în condițiile arătate în art. 288, se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani.	In proiectul de Cod penal:
		(3) Fapta prevăzută în alin. (1) și (2) nu constituie infracțiune atunci când mituitorul a fost constrâns prin	(2) Dacă fapta a fost săvârșită în legătură cu o altă persoană decât cele arătate în art. 175, limitele speciale ale pedepsei se reduc cu o treime.	<ul style="list-style-type: none"> • este exclusă oferta nu a fost urmată de acceptare - pentru cei care nu ocupa o funcție publică se prevede o reducere cu o traime fata de aceste limite

Textul inițial	Varianta adoptată	Propuneri
orice mijloace de către cel care a luat mita.	(3) Fapta prevăzută în alin. (1) și (2) nu constituie infracțiune atunci când mituitorul a fost constrâns prin orice mijloace de către cel care a luat mita.	
(4) Mituitorul nu se pedepsește dacă denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la acesta.	(4) Mituitorul nu se pedepsește dacă denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta.	
(5) Banii, valorile sau orice alte bunuri se restituie persoanei care le-a dat, în cazurile prevăzute în alin. (3) și (4).	(5) Banii, valorile sau orice alte bunuri se restituie persoanei care le-a dat, în cazurile prevăzute în alin. (3) și (4).	
(6) Banii, valorile sau orice alte bunuri oferite sau date sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.	(6) Banii, valorile sau orice alte bunuri oferite sau date sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.	

	Textul inițial	Varianta adoptată	Propuneri
Art. 290 Traficul de influență	<p>(1) Pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, săvârșită de către o persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar și care promite că îl va determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească ori să întârzie îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.</p> <p>(2) Dacă fapta a fost săvârșită în legătură cu o altă persoană decât cele arătate în art. 175, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.</p> <p>(3) Banii, valorile sau orice alte bunuri primite sunt supuse confiscării, potrivit art.112.</p>	<p>(1) Pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, săvârșită de către o persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar și care promite că îl va determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească ori să întârzie îndeplinirea unui act referitor la îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.</p> <p>(2) Dacă fapta a fost săvârșită în legătură cu o altă persoană decât cele arătate în art. 175, limitele speciale ale pedepsei se reduc cu o treime.</p> <p>(3) Banii, valorile sau orice alte bunuri primite sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.</p>	<p>Se propune creșterea limitelor pedepselor, respectiv închisoarea 3 -11 ani.</p>
Art. 291 Cumpărarea	<p>(1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani sau alte foloase, direct sau indirect, unei persoane care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra</p>	<p>(1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani sau alte foloase, direct sau indirect, unei persoane care are influență sau lasă</p>	

	Textul inițial	Varianta adoptată	Propuneri
de influență	<p>unui funcționar, pentru a-l determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească ori să întârzie îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.</p> <p>(2) Dacă fapta a fost săvârșită în legătură cu o altă persoană decât cele arătate în art. 175, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.</p> <p>(3) Făptuitorul nu se pedepsește dacă denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta.</p> <p>(4) Banii, valorile sau orice alte bunuri se restituie persoanei care le-a dat sau oferit în cazul prevăzut în alin. (3).</p> <p>(5) Banii, valorile sau orice alte bunuri date sau oferite sunt supuse confiscării, iar dacă acestea nu se mai găsesc se dispune confiscarea prin echivalent.</p>	<p>să se creadă că are influență asupra unui funcționar, pentru a-l determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească ori să întârzie îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.</p> <p>(2) Dacă fapta a fost săvârșită în legătură cu o altă persoană decât cele arătate în art. 175, limitele speciale ale pedepsei se reduc cu o treime.</p>	
Art. 292 Abuzul de funcție	<p>(1) Fapta funcționarului de a-și folosi influența ori autoritatea în scopul obținerii, pentru sine sau pentru altul, de foloase necuvenite se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.</p> <p>(2) Dacă fapta a fost săvârșită de o persoană care deține</p>	Se elimină.	

Textul inițial

Varianta adoptată

Propuneri

o funcție de conducere într-un partid, sindicat sau patronat, ori în cadrul unei persoane juridice fără scop patrimonial pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani.

(3) Bani, valorile sau orice alte bunuri primite sunt supuse confiscării, potrivit art.112.

Art. 293 Dispozițiile art. 288 și 289 se aplică în mod corespunzător și persoanelor care, pe baza unui acord de arbitraj, sunt chemate să pronunțe o hotărâre cu privire la un litigiu ce le este dat spre soluționare de către părțile la acest acord, indiferent dacă procedura arbitrală se desfășoară în baza legii române ori în baza unei alte legi.

Fapte săvârșite de către membrii instanțelor de arbitraj sau în legătură cu aceștia

Dispozițiile art. 288 și 289 se aplică în mod corespunzător și persoanelor care, pe baza unui acord de arbitraj, sunt chemate să pronunțe o hotărâre cu privire la un litigiu ce le este dat spre soluționare de către părțile la acest acord, indiferent dacă procedura arbitrală se desfășoară în baza legii române ori în baza unei alte legi.

Art. 294 Prevederile acestui capitol se aplică, după caz, și în privința:

Fapte săvârșite de către funcționari străini sau în legătură cu aceștia

a) funcționarilor sau persoanelor care își desfășoară activitatea pe baza unui contract de muncă ori altor persoane care exercită atribuții similare în cadrul unei organizații publice internaționale la care România este parte;

Prevederile acestui capitol se aplică în privința **următoarelor persoane, dacă, prin tratatele internaționale la care România este parte, nu se dispune altfel:**

a)funcționarilor sau persoanelor care își desfășoară activitatea pe baza unui contract de muncă ori altor persoane care exercită atribuții similare în cadrul unei organizații publice internaționale la care România este parte;

Textul inițial

Varianta adoptată

Propuneri

b) membrilor adunărilor parlamentare ale organizațiilor internaționale la care România este parte;

b) membrilor adunărilor parlamentare ale organizațiilor internaționale la care România este parte;

c) funcționarilor sau persoanelor care își desfășoară activitatea pe baza unui contract de muncă ori altor persoane care exercită atribuții similare, în cadrul Comunităților Europene;

c) funcționarilor sau persoanelor care își desfășoară activitatea pe baza unui contract de muncă ori altor persoane care exercită atribuții similare, în cadrul Comunităților Europene.

d) persoanelor care exercită funcții juridice în cadrul instanțelor internaționale a căror competență este acceptată de România, precum și funcționarilor de la grefele acestor instanțe;

d) persoanelor care exercită funcții juridice în cadrul instanțelor internaționale a căror competență este acceptată de România, precum și funcționarilor de la grefele acestor instanțe;

e) funcționarilor unui stat străin;

e) funcționarilor unui stat străin;

f) membrilor adunărilor parlamentare sau administrative ale unui stat străin.

f) membrilor adunărilor parlamentare sau administrative ale unui stat străin.

CAPITOLUL II INFRAȚIUNI DE SERVICIU

Art. 295 (1) Însușirea, folosirea sau trafizarea, de către un funcționar, în interesul său ori pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri pe care le gestionează sau le administrează, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.

(2) Tentativa se pedepsește.

Art. 296 (1) Întrebuițarea de expresii jignitoare față de o persoană, de către cel aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă.

(2) Amenințarea ori lovirea sau alte violențe săvârșite în condițiile alin.(1), se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.

(1) Însușirea, folosirea sau trafizarea, de către un funcționar, în interesul său ori pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri pe care le gestionează sau le administrează, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.

(2) Tentativa se pedepsește.

(1) Întrebuițarea de expresii jignitoare față de o persoană, de către cel aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă.

(2) Amenințarea ori lovirea sau alte violențe săvârșite în condițiile alin.(1), se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.

(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(3) eliminat

Art. 297
Abuzul în serviciu

(1) Fapta persoanei care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu îndeplinește un act sau îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice, se pedepsește cu închisoare de la **6 luni la 3 ani** sau cu amendă.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și fapta persoanei care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, îngreșează exercitarea unui drept al unei persoane, ori creează pentru aceasta o situație de inferioritate pe temei de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, orientare sexuală, apartenență politică, avere, vârstă, dezabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA.

(3) Faptele prevăzute în alin.(1) și (2) săvârșite de un funcționar se pedepsesc cu închisoare de la **unu la 5 ani** și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.

(1) Fapta persoanei care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu îndeplinește un act sau îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice, se pedepsește cu închisoare de la **unu la 5 ani** sau cu amendă.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și fapta persoanei care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, îngreșează exercitarea unui drept al unei persoane, ori creează pentru aceasta o situație de inferioritate pe temei de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, orientare sexuală, apartenență politică, avere, vârstă, dezabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA.

(3) Faptele prevăzute în alin.(1) și (2) săvârșite de un funcționar se pedepsesc cu închisoare de la **unu la 5 ani** și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție

Mentinerea abuzului în toate cele trei forme și a modalității agravante

- Abuzul în serviciu contra intereselor persoanei (**Art. 246**)
- Abuzul în serviciu prin îngreșarea unor drepturi (**Art. 247**),
- Abuzul în serviciu contra intereselor publice (**Art. 248**)
- Abuzul în serviciu în formă calificată (**Art. 248¹**)

publică.

(4) Se elimină.

(4) Acțiunea penală pentru faptele prevăzute în alin.(1) și (2) se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Art. 298
Neglijența în serviciu

(1) Încălcarea din culpă, de către un funcționar, a unei îndatoriri de serviciu, prin neîndeplinirea acesteia sau prin îndeplinirea ei defectuoasă, dacă prin aceasta se cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice se pedepsește cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă.

(1) Încălcarea din culpă, de către un funcționar, a unei îndatoriri de serviciu, prin neîndeplinirea acesteia sau prin îndeplinirea ei defectuoasă, dacă prin aceasta se cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice se pedepsește cu închisoare de la **3 luni la 3 ani** sau cu amendă.

(2) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(2) Se elimină.

Art. 299
Folosirea abuzivă a funcției în scop sexual

(1) Fapta funcționarului care, în scopul de a îndeplini, a nu îndeplini ori a întârzia îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu, sau în scopul de a face un act contrar acestor îndatoriri, pretinde ori obține favoruri de natură sexuală de la o persoană interesată direct sau indirect de efectele acelu act de serviciu, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani și

(1) Fapta funcționarului care, în scopul de a îndeplini, a nu îndeplini ori a întârzia îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu, sau în scopul de a face un act contrar acestor îndatoriri, pretinde ori obține favoruri de natură sexuală de la o persoană interesată direct sau indirect de

interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică sau de a exercita profesia ori activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta.

(2) Pretinderea sau obținerea de favoruri de natură sexuală, de către un funcționar care se prevalează sau profită de o situație de autoritate ori de superioritate asupra victimei, ce decurge din funcția deținută, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică sau de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta.

efectele aceluși act de serviciu, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică sau de a exercita profesia ori activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta.

(2) Pretinderea sau obținerea de favoruri de natură sexuală, de către un funcționar care se prevalează sau profită de o situație de autoritate ori de superioritate asupra victimei, ce decurge din funcția deținută, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică sau de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta.

**Art. 301
Conflictul de
interese**

(1) Fapta funcționarului care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a îndeplinit un act ori a participat la luarea unei decizii prin care s-a obținut, direct sau indirect, un folos patrimonial, pentru sine, pentru soțul său, pentru o rudă ori pentru un afin până la gradul II inclusiv, sau pentru o altă persoană cu care s-a aflat în raporturi comerciale ori de muncă în ultimii 5 ani, sau din partea căreia a beneficiat ori beneficiază de foloase de orice natură, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.

(2) Dispozițiile alin.(1) nu se aplică în cazul emiterii,

(1) Fapta funcționarului care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a îndeplinit un act ori a participat la luarea unei decizii prin care s-a obținut, direct sau indirect, un folos patrimonial, pentru sine, pentru soțul său, pentru o rudă ori pentru un afin până la gradul II inclusiv, sau pentru o altă persoană cu care s-a aflat în raporturi comerciale ori de muncă în ultimii 5 ani, sau din partea căreia a beneficiat ori beneficiază de foloase de orice natură, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.

propune excluderea totală a art. 301- conflictul de interese.

aprobării sau adoptării actelor normative.

Art. 224

Violarea secretului corespondenței* (se introduce la infracțiunile de corupție)

(1) Deschiderea, sustragerea, distrugerea sau reținerea, fără drept, a unei corespondențe adresate altuia precum și divulgarea fără drept a conținutului unei asemenea corespondențe, chiar atunci când aceasta a fost trimisă deschisă ori a fost deschisă din greșeală, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Interceptarea, fără drept, a unei convorbiri sau comunicări efectuate prin telefon sau prin orice mijloc electronic de comunicații se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Dispozițiile alin.(1) nu se aplică în cazul emiterii, aprobării sau adoptării actelor normative.

Art. 301¹ (fostul art. 224)

(1) Deschiderea, sustragerea, distrugerea sau reținerea, fără drept, a unei corespondențe adresate altuia precum și divulgarea fără drept a conținutului unei asemenea corespondențe, chiar atunci când aceasta a fost trimisă deschisă ori a fost deschisă din greșeală, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Interceptarea, fără drept, a unei convorbiri sau comunicări efectuate prin telefon sau prin orice mijloc electronic de comunicații se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(3) Dacă faptele prevăzute la alin. 1 și 2 au fost săvârșite de un funcționar care are obligația legală de a respecta secretul profesional și confidențialitatea informațiilor la care are acces, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 5 ani și

Se propune excluderea atributului „electronice” din sintagma „comunicații electronice”

interzicerea unor drepturi.

(3) Divulgarea, difuzarea, prezentarea, sau transmiterea, către o altă persoană sau către public, fără drept, a conținutului unei convorbiri sau comunicări interceptate, chiar în cazul în care făptuitorul a luat cunoștință de aceasta din greșeală sau din întâmplare, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(4) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(4) Divulgarea, difuzarea, prezentarea, sau transmiterea, către o altă persoană sau către public, fără drept, a conținutului unei convorbiri sau comunicări interceptate, chiar în cazul în care făptuitorul a luat cunoștință de aceasta din greșeală sau din întâmplare, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(5) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Art. 302 **Folosirea de informații privilegiate** Fapta funcționarului de a folosi, direct sau indirect informații ce nu sunt destinate publicității, de care a luat cunoștință în exercitarea atribuțiilor de serviciu, ori permiterea accesului unor persoane neautorizate la astfel de informații, în scopul obținerii pentru sine sau pentru altul a unor foloase necuvenite, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani. Se elimină

Art. 303 **Divulgarea informațiilor secrete de** (1) Divulgarea, fără drept, a unor informații secrete de stat, de către cel care le cunoaște datorită atribuțiilor de serviciu, dacă prin aceasta sunt afectate interesele unei persoane juridice dintre cele prevăzute în art.175 alin. (1) Divulgarea, fără drept, a unor informații secrete de stat, de către cel care le cunoaște datorită atribuțiilor de serviciu, dacă prin aceasta sunt afectate

stat	<p>(1), se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.</p> <p>(2) Deținerea, fără drept, în afara îndatoririlor de serviciu, a unui document ce conține informații secrete de stat, dacă poate afecta activitatea uneia dintre persoanele juridice prevăzute în art. 175 alin. (1), se pedepsește cu închisoare de la 3 luni 2 ani sau cu amendă.</p>	<p>interesele unei persoane juridice dintre cele prevăzute în art.175 alin. (1), se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.</p> <p>(2) Deținerea, fără drept, în afara îndatoririlor de serviciu, a unui document ce conține informații secrete de stat, dacă poate afecta activitatea uneia dintre persoanele juridice prevăzute în art. 175 alin. (1), se pedepsește cu închisoare de la 3 luni 2 ani sau cu amendă.</p>
Art. 304 Divulgarea informațiilor secrete de serviciu sau nepublice	<p>(1) Divulgarea, fără drept, a unor informații secrete de serviciu sau care nu sunt destinate publicității, de către cel care le cunoaște datorită atribuțiilor de serviciu, dacă prin aceasta sunt afectate interesele sau activitatea unei persoane juridice, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.</p> <p>(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează divulgarea, fără drept, de date sau informații prin care este identificat sau poate fi identificat un investigator sub acoperire, un martor protejat sau o persoană inclusă în Programul de protecție a martorilor.</p>	<p>(1) Divulgarea, fără drept, a unor informații secrete de serviciu sau care nu sunt destinate publicității, de către cel care le cunoaște datorită atribuțiilor de serviciu, dacă prin aceasta sunt afectate interesele sau activitatea unei persoane juridice, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani sau cu amendă.</p> <p>(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează divulgarea, fără drept, de date sau informații prin care este identificat sau poate fi identificat un investigator sub acoperire, un martor protejat sau o persoană inclusă în Programul de protecție a martorilor.</p> <p>(3) Dacă urmare faptei prevăzute în alin.</p>

(3) Dacă urmare faptei prevăzute în alin. (2) s-a săvârșit o infracțiune împotriva investigatorului sub acoperire, a martorului protejat sau a persoanei incluse în Programul de protecție a martorilor, pedeapsa este închisoarea **de la unu la 5 ani**, iar dacă s-a comis cu intenție o infracțiune contra vieții, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani.

Art. 305
Neglijența în
păstrarea
informațiilor

(1) Neglijența care are drept urmare distrugerea, alterarea, pierderea sau sustragerea unui document ce conține informații secrete de stat, precum și neglijența care a prilejuit altei persoane aflarea unei asemenea informații, se pedepsește cu închisoarea de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Dacă faptele prevăzute în art. 303 alin. (1) și art. 304 au fost săvârșite din culpă, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.

Art. 306
Obținerea
ilegală de
fonduri

(1) Folosirea ori prezentarea de documente sau date false, inexacte ori incomplete, pentru primirea aprobărilor sau garanțiilor necesare acordării finanțărilor **rambursabile prin contractarea datoriei publice**, dacă are ca rezultat obținerea pe nedrept a

(2) s-a săvârșit o infracțiune împotriva investigatorului sub acoperire, a martorului protejat sau a persoanei incluse în Programul de protecție a martorilor, pedeapsa este închisoarea de la **2 la 7 ani**, iar dacă s-a comis cu intenție o infracțiune contra vieții, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani.

(1) Neglijența care are drept urmare distrugerea, alterarea, pierderea sau sustragerea unui document ce conține informații secrete de stat, precum și neglijența care a prilejuit altei persoane aflarea unei asemenea informații, se pedepsește cu închisoarea de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) **Cu aceeași pedeapsă se sancționează faptele prevăzute în art. 303 alin. (1) și art. 304, dacă au fost săvârșite din culpă.**

1) Folosirea ori prezentarea de documente sau date false, inexacte ori incomplete, pentru primirea aprobărilor sau garanțiilor necesare acordării finanțărilor **obținute sau garantate din fonduri publice**, dacă

acestor fonduri, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Tentativa se pedepsește.

Art. 307
Deturnarea
de fonduri

(1) Schimbarea destinației fondurilor bănești ori a resurselor materiale alocate unei autorități publice sau instituții publice, fără respectarea prevederilor legale, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și schimbarea, fără respectarea prevederilor legale, a destinației fondurilor provenite din finanțările **rambursabile, contractate direct sau garantate de stat ori de unitățile administrativ-teritoriale.**

(3) Tentativa se pedepsește.

are ca rezultat obținerea pe nedrept a acestor fonduri, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Tentativa se pedepsește.

(1) Schimbarea destinației fondurilor bănești ori a resurselor materiale alocate unei autorități publice sau instituții publice, fără respectarea prevederilor legale, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și schimbarea, fără respectarea prevederilor legale, a destinației fondurilor provenite din finanțările **obținute sau garantate din fonduri publice.**

(3) Tentativa se pedepsește.

Introducerea unui nou articol:

Infrațiunea de mal praxis.

(1) Îndeplinirea defectuoasă a unui act profesional de către o persoană a cărei pregătire și

investire oficială implică expertiză și notorietate ori exercițiul autorității sau forței publice, dacă fapta este comisă cu intenție sau din gravă neglijență și dacă are ca efect vătămarea sănătății, imaginii ori a patrimoniului unei persoane fizice ori după caz a unei persoane juridice, constituie infracțiunea de mal praxis și se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani și cu interzicerea temporară sau definitivă a exercitării profesiei.

(2) Dacă fapta de mal praxis este comisă de un participant la actul de justiție și are ca efect influențarea hotărârii unei instanțe de judecată de orice grad, a organului de anchetă penală ori punerea în executare a unei hotărâri, se aplică regulile concursului de infracțiuni prevăzute de art.37 (2), limitele pedepsei fiind majorate cu o treime.

Propunem, de asemenea un amendament care să conducă la o mai mare atenție în înfăptuirea justiției (a se vedea și Decizia Curții Constituționale nr.59/17 02 2004) :

Art. 308 Dispozițiile art. 295, art. 303, art. 305 - 307, nu se aplică
Persoane în cazul persoanelor prevăzute de art. 175 alin. (2).
care exercită
un serviciu
de interes
public

Art. 308¹. Faptele care au produs Prin consecințe deosebit de grave se înțelege o
consecințe deosebit de grave pagubă materială mai mare de 200000 lei sau
"echivalentul în lei a 50000 EUR.

Dacă faptele prevăzute în art. 295, 297, 298, 300, 303, 304, 306 și 307 au produs consecințe deosebit de grave, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege se majorează cu jumătate.

Prin consecințe deosebit de grave se înțelege o pagubă materială mai mare de lei.

CAPITOLUL IV INFRAȚIUNI PRIVATOARE LA REGIMUL STABILIT PENTRU ALTE ACTIVITĂȚI REGLEMENTATE DE LEGE

Art. 355 Darea de bani cu dobândă, ca îndeletnicire, de către o persoană neautorizată, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

Camăta

Darea de bani cu dobândă, ca îndeletnicire, de către o persoană neautorizată, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

Se propune modificare în întregime a Art. 355 „Camăta” deoarece proiectul de Cod Penal se referă la această infracțiune în două rânduri (la Cap.IV art.355 dar și la Cap.III art.245 Cap.III) deși sunt două forme distincte în care se comite fapta. Propunem ca reglementarea să se facă unitar, la un singur Titlu, printr-un grupaj de articole care să cuprindă toate formele de manifestare:

„Art.240 – Exploatarea patrimonială a unei persoane

vulnerabile” din Proiect, care se referă la „ fapta creditorului care, cu ocazia dării de împrumut de bani sau bunuri, profitând de starea de vădită vulnerabilitate a debitorului ...îl face să constituie sau să transmită pentru sine un drept real sau de creanță de valoare disproporționată ... etc.” să primească un alt conținut sub alt titlu, iar art.352 sa fie eliminat, după cum urmează :

Art.240 Cămătăria

- (1) Fapta persoanei care împrumută bani cu dobândă ca îndeletnicire, fără autorizare legală, sau împrumută bani cu dobândă declarată ori mascată, mai mare decât cea legală, constituie infracțiunea de cămătărie și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani sau cu amendă. Infracțiunea se comite în momentul încheierii convenției de împrumut și se consumă odată cu ultimul act de executare a creanței.
- (2) Constituie circumstanță agravantă iar pedeapsa se majorează cu o treime, situația în care :
 - a) Creditorul, profitând de starea de vulnerabilitate a debitorului persoană fizică sau juridică, îl determină pe acesta să constituie sau să transmită pentru sine sau pentru altul, un drept real sau un drept de creanță, de valoare vădit disproporționată față de valoarea bunului ori sumei efectiv împrumutate.
 - b) Creditorul este profesionist ori actul

de împrumut este încheiat în fața notarului public.

- (3) Atunci când convenția de împrumut cu dobândă prevăzută la alin (1) este urmată de plăți în valoare mai mare decât suma împrumutată, când creditorul nu eliberează chitanță pentru plățile efectuate sau când este urmată de executare silită pentru o sumă mai mare decât cea împrumutată plus dobânda legală, se aplică normele referitoare la infracțiunea continuată prevăzute la art.34 (1).
- (4) În cazul în care în conținutul faptei de cămătărie intră ca element circumstanțial agravant una sau mai multe acțiuni sau inacțiuni care constituie prin ele însele fapte prevăzute de legea penală, cum ar fi fapta de înșelăciune, amenințare, violență, șantaj, exercitarea fără drept a unei activități pentru care legea cere autorizație și altele asemenea, se aplică normele referitoare la infracțiunea complexă, prevăzute la art.34 (2).

În cazul în care fapta prevăzută la alin (1) prima ipoteză, procură creditorului un profit sustras evidenței fiscale, se aplică normele referitoare la concursul formal de infracțiuni prevăzute de art.37 (2) și se pedepsește conform art. 38 (1) lit b) , c) sau d) raportat la fapta de evaziune fiscală

Art.241 Participarea la infracțiunea de cămătărie.

(1) Fapta celor care cu intenție, înlesnesc sau ajută la săvârșirea infracțiunii de cămătărie în formele prevăzute la articolul 240, ca intermediari, debitori

reali sau în orice alt mod, constituie complicitate la această infracțiune, fiind aplicabile dispozițiile art.48 (1) și 49.

(2) În cazul în care persoanele menționate la alineatul precedent comit acea faptă în exercițiul unei obligații profesionale , de serviciu sau în numele unei autorități publice, se aplică normele referitoare la complicitate iar în cazul în care sunt întrunite și elementele infracțiunii prevăzute de art.289 , 292 sau 293 (*așa cum este propusă prin prezentele amendamente n.n.*) se aplică după caz și art. 34(2) referitoare la complexitatea faptei.

Art.242 Estorcarea sau perceperea de taxe de protecție.

- (1) Fapta celui care, prin amenințare sau șantaj, determină o altă persoană fizică sau juridică să îi plătească ocazional sau periodic o sumă de bani în schimbul renunțării la vătămarea ce a făcut obiectul acestor presiuni , constituie infracțiunea de estorcare și se pedepsește cu închisoare de la 2 ani la 8 ani.
- (2) Dacă împrejurările în care s-a comis fapta de estorcare denotă participare în grup infracțional organizat, fiind detectabil un plan de acțiune, roluri distincte și persistente, acțiuni repetate în timp precum și beneficii materiale primite de participanți în raport cu gradul de implicare, se aplică prevederile art.371 alin. (2) lit.a), alin. (3) și

după caz, alin (4) și (5), referitoare la grupul infracțional organizat.

Pentru a da curs unei cerințe imperioase a practicii care decurge din frecvența și gravitatea erorilor profesionale mai ales în mediul profesioniștilor autorizați – care se eschivează de răspundere la umbra unor statute profesionale neunitare și incomplete, propunem introducerea unui articol care să încrimineze „Mal praxisul”. (a se vedea și tabelul).

Mai atragem atenția și asupra introducerii infracțiunii de „Camăta” - infracțiune complexă, ce cuprinde elemente economice, fiscale, de înșelare a încrederii, dar **textele de lege sau de proiect de lege nu reușesc să exprime unitar această complexitate.** Pe de alta parte, în viața reală, avem de a face cu un complex de situații denumite impropriu „cămătărie”. Ele reprezintă mult mai mult, au evoluat spre forme agravate care frizează grupul criminal organizat. Este o realitate de netăgăduit ca la aceasta dată, nici în România nici în alte țări, despre care avem informații certe cum ar fi Italia, Ungaria, Franța, Canada, Japonia, persoanele fizice care se îndeletnicesc cu împrumuturile în valută nu urmăresc un câștig ce ar putea proveni dintr-o dobânda anuală de 3-5 % chiar dacă valoarea acesteia depășește de câteva ori dobânda legală. Așa încât incriminarea percepției de dobânzi mai mari decât cea legală, de dobânzi la dobânzi sau chiar îndeletnicirea cu aceasta ocupație, fără a fi autorizată nu se adresează unui fenomen antisocial real. Camataria clasică așa cum este descrisă în istorie, ca specula cu bani din care se obține un câștig modic, peste cel admis de lege, nu se mai regăsește astăzi și chiar dacă ar exista, prezintă un pericol minor, situat mai ales în sfera evaziunii fiscale.

De asemenea, mai solicităm și:

- ✓ eliminarea articolelor incidente instituției renunțării la aplicarea pedepsei, respectiv eliminarea întru totul a **Secțiunii 3-a „Renunțarea la aplicarea pedepsei”;**
- ✓ **condițiile suspendării executării pedepsei sub supraveghere să fie reduse la următoarele condiții:**
 - **pedeapsa aplicată, inclusiv în caz de concurs de infracțiuni, este închisoarea maximum 3 ani;**
 - **în caz de minoritate.**

